

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 16P/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224200413
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224200413.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťa C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XX, XXX XX B. a otca neuvedeného, v konaní o splnenie podmienok osvojiteľnosti a pozbavenie rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Vyslovuje, že podmienky osvojiteľnosti maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX sú splnené a maloletý je osvojiteľný.

II. Pozbavuje matku C. B., nar. XX.XX.XXXX rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX.

III. Ustanovuje maloletému za poručníka F. D. E., so sídlom D. E. XX, IČO: XXXXXXXX, ktorý bude maloletého zastupovať a vždy raz za 12 mesiacov predkladať súdu správy o maloletom.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov svojím návrhom doručeným súdu dňa 9.2.2024 žiadal, aby súd pozbavil matku maloletého výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému A. B., nar. XX.X.XXXX, zároveň aby vyslovil, že maloletý je osvojiteľný a ustanovil maloletému za poručníka Obec Nižný Tvarožec. Kolízny opatrovník a Obec Nižný Tvarožec s návrhom súhlasili. Matka maloletého sa k návrhu nevyjadrila a na pojednávanie vo veci sa nedostavila. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý A. bol krátko po narodení zo starostlivosti matky odňatý z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a skutočnosti, že matka nemala objektívne možnosti sa o maloletého postarať a takisto ani snahu. Otec maloletého nie je určený. Tunajší súd maloletého zveril do ústavnej výchovy Centru pre deti a rodiny Svidník, v ktorom je maloletý nepretržite od 19.9.2023 doteraz. Matka a ani jej rodina o maloletého neprejavujú žiadny záujem. Centrum pre deti a rodiny Svidník s návrhom súhlasilo.

2. Súd vykonal dokazovanie návrhom, spisom tunajšieho súdu 16P 61/2023 a 16P 40/2023, rodným listom maloletého, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, správou Centra pre deti a rodiny Svidník, vyjadreniami účastníkov, ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

3. Kolízny opatrovník vo svojej správe uviedol, že maloletý A. B., nar. XX.X.XXXX pochádza z družného vzťahu matky C. B., nar. XX.XX.XXXX. Otcovstvo k maloletému dieťaťu nie je v rodnom liste uvedené. Údajným otcom dieťaťa je C. G. nar. X.X.XXXX, s ktorým matka dieťaťa žije v družnom vzťahu. Z ich družného vzťahu pochádza ďalších 6 maloletých detí - H. B., nar. X.XX.XXXX, I. B., nar. XX.X.XXXX,

C. B., nar. XX.XX.XXXX, J. B., nar. XX.X.XXXX. Jedno maloleté dieťa bolo osvojené. Šetrením bolo zistené, že dieťa nikdy nebolo doma, zo špecializovaného pracoviska bolo prekladané opäť na detské oddelenie NsP sv. Jakuba v G.. Matka dieťa v nemocnici nenavštevovala a neinformovala sa o jeho zdravotnom stave dieťaťa. Matka sa vyjadrila, že vzhľadom na zdravotný stav dieťaťa nedokáže vo svojich bytových, rodinných, sociálnych a ekonomických podmienkach riadne zabezpečovať komplexnú starostlivosť maloletému dieťaťu. Súhlasí s tým, aby u dieťaťa boli splnené podmienky osvojiteľnosti a dieťa bolo osvojiteľné. Matka s druhom a vyššie uvedenými deťmi obýva 2- izbovú drevenú chatrč bez vody a sociálneho zariadenia. Životná úroveň rodiny je nízka, podmienky bývania sú vzhľadom na počet ľudí žijúcich v drevenom príbytku veľmi stiesnené. Hygiena v domácnosti je na zlej úrovni, príbytok je vybavený základným nábytkom vo veľmi opotrebovanom, až dezolátnom stave. V rodine často dochádza ku verbálnym konfliktom medzi matkou dieťaťa a jej druhom. Dôvodom je nadmerná konzumácia alkoholu zo strany druhu. Rodina má príjem len zo sociálnych dávok, druh je dlhodobo nezamestnaný, nie je evidovaný na príslušnom ÚPSVaR Bardejov, je bez príjmu. Matka s druhom majú problém sa postarať o zdravé maloleté deti, ktoré majú vo svojej osobnej starostlivosti. U maloletých detí prevláda záškoláctvo. Okrem zlej hygieny v domácnosti problémom rodiny je aj to, že deti, ani ich rodičia nemajú osvojené hygienické návyky. V rodine často dochádza ku verbálnym a fyzickým konfliktom medzi matkou a druhom. Príjem do rodiny pozostáva z rodičovského príspevku a prídavku na deti. Dávka je im poukazovaná na účet osobitného príjemcu, ktorým je obec D. E.. Matka počas komunikácie pôsobí neisto, v komunikácii je nepresvedčivá, skôr odpovedá jednoslovné. Potrebuje neustále usmernenie a podporu. Aktívne jej v rôznych úkonoch pomáhajú najmä suseda a ďalší príbuzní rodiny. Maloletá H. navštevuje Materskú škôlku v D. E., mal. Mária navštevuje 1 ročník ZŠ v D. E., mal. C. navštevuje 2 ročník ZŠ v D. E.. Mal. H. absolvovala psychologické vyšetrenie na školskú zrelosť, Centrom poradenstva a prevencie v G. bol jej odporúčaný odklad plnenia povinnej školskej dochádzky. Rodina bola zapojená do priorít ÚPSVaR – zabezpečovanie vykonávania odborných metód na úpravu rodinných a sociálnych pomerov. Prioritu realizoval od mesiaca máj 2023 do mesiaca december 2023 akreditovaný subjekt na výkon opatrení SPODaSK Centrum pre deti a rodiny Drak, Hlavná 18, Prešov. Rodina vyžaduje pomoc a intervenciu najmä v oblasti posilňovania rodičovských a sociálnych zručností za účelom eliminácie negatívnych vplyvov ohrozujúcich dieťa a rodinu ako je zamestnanosť zo strany otca detí a stály príjem do rodiny, abstinencia otca, zabezpečovanie adekvátnej zdravotnej starostlivosti mal. detí, riadne plnenie povinnej školskej dochádzky mal. detí, zlepšenie hygienických podmienok a návykov maloletých detí. Rodina bude aj v roku 2024 zapojená do priorít ÚPSVaR - zabezpečovanie vykonávania odborných metód na úpravu rodinných a sociálnych pomerov. Maloletý A. je toho času umiestnený v 1 špecializovanej samostatnej usporiadanej skupine v CDR Svidník. Proces adaptácie prebehol úspešne, pokračuje vzájomné spoznávanie s vychovávateľmi /opatrovateľskými osobami/. Mal. dieťa je v dojčenskom veku, má zabezpečené základné psychologické a fyziologické potreby. U mal. A. je pozorovaný rozvinutý prehltací a sací reflex. Aktuálne nie je vidieť žiadne ťažkosti pri stravovaní. Maloletý je kŕmený výhradne fľašou, mlieko Beba, ale je už aj prikrmovaný / detské kašičky /. Postupne si osvojil režim dieťaťa. V rámci hrubej motoriky u dieťaťa badať, že sa dokáže prevrátiť z polohy na chrbte, na brucho a späť. Dieťa už sedí, lozí, vie sám chytiť hračky, cumieť. Úchop sa u mal. dieťaťa zdokonaľuje, rozvíja sa však primerane, dieťa je aktívne, vyžaduje primeranú aktivizáciu. Reč u mal. A. je neprítomná, badať tzv. sociálny úsmev. Maloletý sa javí ako kontaktné a hravé dieťa. Jedná sa o dieťa s ťažkou vrodennou vývojovou vadou močovo pohlavného systému po opakovaných operačných výkonoch a s perspektívou ďalších operácií / cca po ôsmich mesiacoch jeho života/. Mal. A. je sledovaný na neurologickej ambulancii, liečený medikamentózne, pravidelne kontroly podľa potreby. Dňa 15.1.2024 absolvoval kardiologické a nefrologické vyšetrenie, tiež je v pláne urologické riešenie – nefrostómia. Centrum pre deti a rodiny Svidník vo svojej správe zo dňa 22.01.2024 uviedlo, že mal. A. je toho času umiestnený v 1. špecializovanej samostatne usporiadanej skupine v CDR Svidník. Proces adaptácie prebehol úspešne, pokračuje vzájomné spoznávanie s vychovávateľmi. Mal. dieťa je v dojčenskom veku, má zabezpečené základné psychologické a fyziologické potreby. U mal. A. pozorujeme rozvinutý prehltací a sací reflex. Aktuálne nepozorujú žiadne ťažkosti pri stravovaní. Mal. je kŕmený výhradne fľašou, mlieko Beba, ale už aj príkrmami (detské kašičky) . postupne si osvojil režim dieťaťa. V rámci hrubej motoriky u dieťaťa spozorovali, že sa dokáže prevrátiť z polohy na chrbte na brucho a späť. Dieťa už sedí, lozí, vie sám chytiť hračky, cumieť. Úchop sa u mal. dieťaťa zdokonaľuje, rozvíja sa však primerane, dieťa je aktívne, vyžaduje primeranú aktivizáciu. Reč u mal. A. neprítomná, badajú tzv. sociálny úsmev. Mal. sa javí ako kontaktné a hravé dieťa. Jedná sa o dieťa s ťažkou vrodennou vývojovou vadou močovo pohlavného systému po opakovaných operačných výkonoch a s perspektívou ďalších operácií (cca po ôsmich mesiacoch jeho života). Mal. A. sledovaný na nefrologickej ambulancii, liečený medikamentózne, pravidelné kontroly podľa potreby. 15.01.2024

absolvoval kardiologické a nefrologické vyšetrenie, tiež je v pláne urologické riešenie – nefrostómia. Matka maloletého nenavštevuje, nekontaktuje.

4. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch, týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi, alebo zákonodarnými orgánmi.

5. Podľa ustanovenia § 38 ods. 4/ Zákona č. 36/2005 Z.z., zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozoreniam závažným spôsobom zanedbáva súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

6. Podľa ustanovenia § 39 ods. 2/ Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

7. Podľa ustanovenia § 39 ods. 4/ Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

8. Podľa ustanovenia § 56 ods. 1/ 2/ 3/ Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práva povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v rozsahu súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

9. V zmysle ust. § 102 ods. 1/ písm. a) Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevyňaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

10. Podľa ust. § 102 ods. 3/ Zákona o rodine, súhlas na osvojenie v prípadoch uvedených v odseku 1/ dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

11. Podľa ust. § 102 ods. 4/ Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1/ rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

12. V zmysle ustanovenia § 137 ods. 1/ 2/ Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimo sporového poriadku(ďalej len „CMP“), návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie v ktorom je dieťa umiestnené. Ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

13. V zmysle ustanovenia § 138 ods. 1/ 2/ 3/ 4/ CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý dosiahol vek 16 rokov je účastníkom, aj keď nie je zákonným zástupcom dieťaťa. V konaní má spôsobilosť samostatne konať pred súdom. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý nedosiahol vek 16 rokov, musí byť zastúpený svojím zákonným zástupcom. Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom poručník. Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

14. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu pod sp.zn. 16P/61/2023 zo dňa 19.12.2023 bola nad maloletým A. B. nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Svidník, kde sa maloletý aj doposiaľ nachádza a to nepretržite od 19.9.2023 doteraz, pričom dieťa nebolo nikdy doma, po pôrode bolo v starostlivosti nemocnice v G. a matka ani tam dieťa nenavštevovala. Maloletý sa v novom prostredí rýchlo adaptoval, napreduje, chodí na pravidelné lekárske kontroly a ošetrenia a v zariadení sa venujú aj jeho zdravotným problémom s obličkami. Maloletému táto forma starostlivosti prospieva na jeho fyzický aj psychický vývoj. Matka maloletého, ktorého otec nie je určený, o A. doposiaľ neprejavuje a to za obdobie viac než 6 mesiacov (prakticky od narodenia XX.X.XXXX) žiaden záujem a zároveň doteraz neprejavila snahu o zlepšenie svojich životných podmienok a prostredia v ktorom žije.

15. Na základe vyššie uvedených skutočností, citovaných zákonných ustanovení a predovšetkým s poukazom na to, že prvoradým hľadiskom v tomto konaní je záujem dieťaťa, súd rozhodol tak, že pozbavil matku maloletého A. B. výkonu rodičovských práv a povinností a vyslovil, že maloletý je osvojitelný.

16. Súd ustanovil maloletému opatrovníka v osobe poručníka, na vykonanie neodkladných úkonov až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci jeho osvojenia tak, ako je uvedené vo výroku III. tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na príslušný Krajský súd do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach. Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1, 2 CSP, (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a/ neboli splnené procesné podmienky, b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd, d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia